

7/1350

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :B.11.0.SGB.0.10.01.610.01/34/9863
Konu :Adana Milletvekili Sayın
Nevin Gaye ERBATUR'un
yazılı soru önergesi

02 MAYIS 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) TBMM Başkanlığı'nın 14.01.2008 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/1350-2731/6063 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 22.01.2008 tarihli ve B.02.0.KKG.0.12/106-30-20/279 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen ve Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettikleri 7/1350 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Binali YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

EK :
1-Cevap formu (2 Sayfa)

DAĞITIM:
TBMM Başkanlığı
Başbakanlık

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVİN GAYE ERBATUR'UN
7/1350 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Makine Mühendisleri Odası'nın düzenlediği Çukurova'da Sanayileşme ve Çevre konulu sempozyumun ardından açıklanan araştırma sonuçlarına göre, Kerkük-Yumurtalık, Ceyhan-Kırıkkale, Baku- Tiflis-Ceyhan ve Samsun-Ceyhan petrol boru hatları nedeniyle, endüstriyel, tarımsal, evsel ve turizm faaliyetleri sonucunda; Ceyhan, Yumurtalık ve İskenderun Körfezi'nin kirlendiği bilinmektedir. Bu çerçevede,

SORULAR:

1- Boru hatları ve limanlara yanaşan gemilerin çevreye olumsuz etkileri bilinmektedir. Bu gemilerin çevreye verdikleri zararı önlemeye yönelik ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

2- Deniz Çevre Polisi birimin kurulması için ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

3- Deniz Çevre Polisi biriminin ne zaman kurulması öngörülmektedir?

CEVAPLAR:

Bilindiği gibi, "Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 26.04.2006 tarihinde 5491 sayı ile kanunlaşmış ve 13.05.2006 tarih ve 26167 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna istinaden, İstanbul, Kocaeli, Antalya ve Mersin Büyükşehir Belediye Başkanlıklarının yetki sınırları dışında kalan ve Denizcilik Müsteşarlığı Liman Başkanlıklarının yetki alanında bulunan liman, iskele, rıhtım, balıkçı barınakları ve yat limanlarında;

- Mendirek olan limanlarda her iki mendirek ucunu birleştiren hattın sahile doğru iç kısmında kalan deniz alanında,

- Mendirek olmayan limanlarda iskelenin veya rıhtımın her noktasından 1(bir) deniz miline kadar olan deniz alanlarında,

gemi ve diğer deniz araçlarından kaynaklanan deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik denetim ve kontrol yapma ve 2872 sayılı Çevre Kanununun "İdari Nitelikteki Cezalar" başlıklı 20 nci maddesinin (1) bendinde (son paragrafında belirtilenler hariç) belirtilen hükümler kapsamında Denizcilik Müsteşarlığına gemi ve deniz araçlarına idari yaptırım kararı verme yetkisi verilmiştir.

Sözkonusu yetki çerçevesinde, Haziran 2006'dan bugüne kadar İskenderun Körfezinde, yapılan denetim ve kontroller sonucunda 10 adet geminin çevre kirliliğine sebep olduğu tespit edilmiş ve kirliliğe sebep olan gemilere toplam 309.533 YTL tutarında idari para cezası kesilmiştir. Ayrıca, Denizlerin Gemiler Tarafından Kirletilmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmesi (MARPOL 73/78) ve Denizde Can Emniyeti Sözleşmesine (SOLAS) ve diğer uluslararası ve ulusal kurallara göre Gemi Sörvey Kurulu Uzmanlarınca limanlarımıza gelen gemiler seyir, can ve çevre emniyetine yönelik olarak denetlenmektedir.

Öte yandan, kıyı tesisleri ve petrol boru hatlarından kaynaklı bir kirliliğe karşı idari yaptırım uygulama yetkisi ise, Çevre ve Orman Bakanlığının uhdesinde bulunmaktadır.

Ülkemizde gemilerden kaynaklanan operasyonel ve kazasal deniz kirliliğinin önlenmesine ilişkin yasal mevzuat, Çevre ve Orman Bakanlığı ve ilgili kurum/kuruluşlarca düzenlenmiş olup, konuya ilişkin çalışmalar koordineli olarak yürütülmektedir.

Ceyhan, Yumurtalık ve İskenderun Körfezinde kasti deşarjların önlenmesi amacıyla "Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında; başta BOTAŞ'a ait Ceyhan terminali olmak üzere, Toros Gübre ve Kimya Endüstrisi A.Ş., İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş., TCDD İskenderun Liman İşletme Müdürlüğü, İS DEMİR, Yazıcı Demir Çelik ve Tic. A.Ş., EKMAR, Denizciler Birliği Deniz Nakliyat T.A.Ş. Limanlarına atık alım tesisleri yaptırılmış ve lisansları verilmiştir. Bu anlamda bölgeye gelen tüm gemilerin atıkları düzenli bir şekilde alınarak bertarafı sağlanmaktadır.

Bölgede yetki devri yapılan kurum/kuruluşlar tarafından kasti deşarjların önlenmesine ilişkin çalışmalar yapılmakta ve üç ayda bir Çevre ve Orman Bakanlığına rapor verilmekte olup konu titizlikle takip edilmektedir.

Deniz çevresinde muhtemel kaza durumlarında, "5312 sayılı Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun"un 4 üncü maddesi uyarınca asayiş ve kolluk görevi, Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yerine getirilmektedir. Ayrıca, kasti denize deşarjlar hususunda izleme, denetleme ve cezai işlemlerin uygulanması Çevre ve Orman Bakanlığınca yetkilendirilmiş kurum/kuruluşlar tarafından yapılmakta olup, sözkonusu kurumlarda bu işlemler için oluşturulan "çevre denetim ekipleri" mevcuttur.

Öte yandan, Deniz Çevre Polisi birimi kurulmasına yönelik yürütülen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

